

Αντικείμενο & Στόχοι

- Συστηματοποίηση και κριτική ερμηνεία, υπό κοινωνιογλωσσολογικό πρίσμα, πτυχών της **χρήσης της γλώσσας της ελληνορθόδοξης μειονότητας της Κωνσταντινούπολης (Πολίτικα)**.
- Αντιπαραβολική διερεύνηση εστιακών γλωσσικών επιλογών (λεξιλογικό επίπεδο, ΚΝΕ) – έμφαση στον **δανεισμό** και την **κοινωνική σημείωση**.
- Μεθοδολογία: **ΓΣΚ** (καθοδηγούμενη από τα δεδομένα έρευνα), υπόδειγμα **CADS**.
- Παραδοτέο: **Ορολογικός πόρος** (με δυνατότητα οριζόντιας επέκτασης του ΣΚ [χρονικά, ποσοτικά], προσθήκη επιπέδων επισημείωσης).

Υπόβαθρο

Τα Πολίτικα, ως γλωσσική ποικιλία, και η διάκρισή τους από την ΚΝΕ στο λεξιλογικό-σημασιολογικό και κοινωνιογλωσσικό επίπεδο

- Προβληματισμός περί τη «μέση» γλώσσα και τις αποκλίσεις της (διάλεκτος, ιδίωμα – ασάφεια κριτηρίων, υποκειμενικότητα [Χαραλαμπάκης 1992])
  - Στατιστική αποτίμηση/χαρτογράφηση στοιχείων των γλωσσικών ποικιλιών (γεωγραφικά, κοινωνικά, λειτουργικά κριτήρια – Αγγελοπούλου 2010).
- Το φαινόμενο: Τα Πολίτικα ως «κατάσταση λειτουργικής διγλωσσίας» (Σελλά-Μάζη 2016)
  - Συνύπαρξη Ελληνικής με Τουρκική, αρχαϊσμοί και δάνεια από άλλες γλώσσες (Mackridge 2016, Μήλλας 1999).
  - Η ποικιλία ως εργαλείο διατήρησης της εθνικής ταυτότητας (Komondouros 2005, Komondouros & McEntee-Atalianis 2007).
  - Ποικιλομορφία: συσχέτιση με τα πεδία κοινωνικής χρήσης της γλώσσας (Στάθη 2003, Τζαβάρας 2011).
  - Μια ελάχιστα μελετημένη ποικιλία της ΚΝΕ (Παντελίδης 2019, Hadodo 2020)... το λεξικό του Ζαχαριάδη (2014).

Κύρια ερωτήματα

- Σε ένα κοσμοπολίτικο και διγλωσσικό περιβάλλον, ποια είναι τα **λεξιλογικά δάνεια**, όπως εντοπίζονται σε σώμα κειμένων μελέτης, και ποια η κοινωνική/κοινωνιοσημειωτική τους αξία **στον (στους) λόγο (λόγους) της κοινότητας;**
- Τα στοιχεία αυτά αντανakλούν, και πώς, τις **κοινωνικοπολιτικές μεταβολές** και την **πολιτισμική δυναμική** του 20ού αι. στη ζωή των Ρωμιών;

Εστίαση της έρευνας

Γενική παρατήρηση: *Απουσία ποσοτικών, συστηματικών μελετών και αναλύσεων που θα συσχέτιζαν χαρακτηριστικά της ποικιλίας με τις ιδιαιτερότητες (κοινωνικές, ιστορικές, πολιτικές) της κοινότητας.*

Πρακτικός στόχος: *έρευνα με εστίαση στις σχέσεις μεταξύ γλώσσας, κοινωνικής «τάξης» και διαβίωσης, φύλου, επιπέδου εκπαίδευσης, επαγγέλματος και προέλευσης των ομιλητών (Fishman 1968, Labov 1972, Trudgill 2000).*

Ειδικότερα: *στατιστικός εντοπισμός της απόκλισης (KNE-ποικιλίας) στο λεξιλογικό επίπεδο και κοινωνιοσημειωτική ανάλυση της χρήσης των ονοματικών δανείων, σε αντιπροσωπευτικό σώμα λογοτεχνικών κειμένων.*

Το ΣΚ – Ι. Κειμενικά δεδομένα, τυπολογία (ποσοτική ανάλυση)

358.691 δείγματα (~λέξεις), **16.008 φράσεις**

Ποδηλάτισσες: **90.065 δείγματα** (Σταθοπούλου 2004).

Ο Βασιλιάς των αριθμών: **93.870 δείγματα** (Σταθοπούλου 2006)

Άιντε πάλι... Ξεριζώνεται ο Ελληνισμός από την Πόλη 1958-1968: **174.756 δείγματα**
(Κωνσταντινίδου-Κλουκίνα 2011)

Είδος: λογοτεχνία, σύγχρονη. **Τυπολογία**: Πλήρη κείμενα – αυθεντικά και αντιπροσωπευτικά της γραπτής εκφοράς λόγου της περιόδου 1907-1968.

Το ΣΚ – ΙΙ. Συνεντεύξεις (ποσοτική ανάλυση – τριγωνισμός αποτελεσμάτων)

Τρεις (3) ημικατευθυνόμενες συνεντεύξεις:

- Με μία εκ των συγγραφέων (Κωνσταντινίδου-Κλουκίνα).
- Με δύο πληροφορήτριες (διδάσκουσες γλώσσας στο Τμήμα Τουρκικών Σπουδών του ΕΚΠΑ).

Συγκρίσιμο κοινωνιογλωσσικό προφίλ (φύλο, ηλικία, καταγωγή, επίπεδο εκπαίδευσης, επάγγελμα).

Στοχευμένο ερωτηματολόγιο, καθοδηγούμενο από τη στατιστική-ποσοτική ανάλυση των ονοματικών δανείων και της κοινωνιοσημειωτικής κατηγοριοποίησής τους (α) Κοινωνική υπόσταση/θέση της κατονομαζόμενης οντότητας (προσώπου, αντικειμένου, κατάστασης - *SOCST*), (β) Καθημερινή ζωή στο πλαίσιο της κοινότητας (*DAYL*, με πέντε διακριτές εστιακές υποκατηγορίες), (γ) Προσωπικά χαρακτηριστικά (λεξήματα με κυρίως αξιολογικό περιεχόμενο και με αναφορά σε πρόσωπα στο πλαίσιο της κοινότητας - *PERSTRAIT*), (δ) Επάγγελμα (*PROF*), (ε) Λοιπά λεξήματα (μη αυτοτελώς κατηγοριοποιούμενα εκτός κειμενικού περιβάλλοντος - *OTHER*)

Η έρευνα: στάδια

**[ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ : Λέξεις-κλειδιά →ληματοποίηση, γραμματική επισημείωση→κοινωνιοσημειωτική επισημείωση →στατιστική επεξεργασία →ανάλυση συμφράσεων (KWIC)
→ληματολόγιο →ερμηνεία στατιστικών ευρημάτων].**
→[ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ : ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ (σύνθεση και αποτελέσματα)]→
Σύνοψη και συμπεράσματα

Διάγραμμα 1. Ροή ανάλυσης και κριτικής ερμηνείας λεξιλογικών ευρημάτων

Ψηφιοποίηση και κανονικοποίηση →συγκρότηση και ανάλυση ΣΚ →στατιστική επεξεργασία, οπτικοποίηση →μεταγραφές IPA → σύνθεση γλωσσαρίου →βάση δεδομένων

Διάγραμμα 2. Ροή επεξεργασίας και συστηματοποίησης υλικού

Λεξικογραμματική ανάλυση (SketchEngine)

KEYWORDS

Constantinople

SINGLE-WORDS ✓

reference corpus: Greek Web 2019 (eTenTen19) (items: 3,179)

Lemma	Frequency [?]	Frequency per million [?]	Score [?]
1 γλώκω	135	0	1,497.79
2 ίμβρο	109	1,913	1,209.32
3 φούλα	64	371	710.06
4 μαργαρίτα	481	21,158	5,336.56
5 βιργινία	100	2,240	1,109.47
6 περμαθούλα	47	6	521.45
7 ανάστω	40	31	443.79
8 βόσπορος	86	4,199	954.15
9 ίμβρος	32	694	355.03
10 ρηνούλα	27	241	299.56
11 κλεονίκη	27	437	299.56
12 γλώκω	23	0	255.18
13 φρερεζάκος	23	0	255.18
14 φωτικά	23	17	255.18
15 βαπόρι	41	2,816	454.88
16 λουκιαν	35	2,249	388.32
17 ενγκίν	20	136	221.89

WORD SKETCH

Constantinople

ζουρφίξ as noun 3x

object_of

οργανώνω
οργανώνει τις ζουρφίξ

subject_of

είμαι
ζουρφίξ ήταν

and/or

βεγγέρα
ζουρφίξ και τις βεγγέρες

εκδρομή
ζουρφίξ και τις εκδρομές

predicate_of

μέρα
ζουρφίξ ήταν μια εξαιρετική μέρα

CONCORDANCE

Constantinople

simple query: 10
228 results found

Details

Left context KWIC Right context

1 01_Stath_Ol_pod... μιλίες η Μαργαρίτα.</s><s>Ίμβρος, Πέριτη 4 Αυγούστου 1955 Αναγνώστη μου ημερολόγιο, Οι **ανέντες** Σήμερα το απόγευμα ο μπαμπάς μου είχε μια εκπληξη.</s><s>Με πήρε μαζί του ο Ένας Ζαχαρόφ

2 01_Stath_Ol_pod... ργοστάσιο, έφραξη μια μεγάλη κουζίνα είναι αλλά δεν έγραμ πώς άλλως να το πιο, που φτιάχτες **ανέντες** </s><s>Μόλις καταβήκαμε γιατί είναι υπόγειο, μας χτύπησε η μπουδιά απ' την καμίνη ζαχαρή

3 01_Stath_Ol_pod... να υπάγειο, μας χτύπησε η μπουδιά απ' την καμίνη ζαχαρή και τις μπουδιές που βάζω στους **ανέντες** </s><s>Είναι να τρέχουν τα ούλια σου.</s><s>2' ένα από τα περιδικά της κυρίας Μαρίνας, ο Έ

4 01_Stath_Ol_pod... να αν είναι δυνατόν να χορτάσει κανείς μόνο με τις μπουδιές.</s><s>Ε, λοιπόν, η μπουδιά των **ανέντων** ήταν τόσο δυνατή, που οι χέριασε.</s><s>Όταν πήγαμε κάτω, είδαμε τα κοζάνια όπου είχανον τ

5 01_Stath_Ol_pod... ιρας κοματάκια και τα έβαζε ο' ένα λαδωμένο μάρμαρο.</s><s>Μόλις αυτά πάγωνα, γίνονταν **ανέντες** </s><s>Με ρώτησε πιο είδος μ' άρεσει πιο πολύ και όταν του είπα οι πράσινοι που μιλούνον τ

6 01_Stath_Ol_pod... >Πέρασε πολύ ωραία.</s><s>Καληνύχτα.</s><s>Η Γάικω δεν ήθελε να παίρνω στο σπίτι τους **ανέντες**, γιατί φοβόταν ότι θα κατέρρεον τα δόντια των κοριτσιών.</s><s>Κι εκείνες, επειδή ήταν κάτι

7 01_Stath_Ol_pod... >Ζαχαροπλαστέα του Χατζέ Μπελά, στο Πύρα, να περιγράφεται τα βάζα με τα Ζαχαρωτά.</s><s> **Ανέντες** διαφόρων χρωμάτων.</s><s>Καίωσαν το χέρι της να βάλει έναν στο στόμα της, το βάζο όμως γρή

8 01_Stath_Ol_pod... >γε να βάλει έναν στο στόμα της, το βάζο όμως γλίτρησε κι έπεσε με θόρυβο σκορπίζοντας τους **ανέντες** στο πάτωμα.</s><s>Τυνάχτηκε απ' τον θόρυβο ζαρωσμένη.</s><s>Είχε αποκοιμηθεί και το τημ

9 01_Stath_Ol_pod... >Δουσε στα χέρια μας, γιατί έτσι είναι το έθιμο ο' όλα τα τούρκικα σπιτία.</s><s>Μας έφερε και **ανέντες** και μας άφησε να φάμε όσους θέλουμε.</s><s>Μετά έβαλε το σαμβούκι και έκανε τα τόγρια για

μ' ένα φαλάκι σε μικρά κοματάκια και τα έβαζε ο' ένα λαδωμένο μάρμαρο. </s><s> Μόλις αυτά πάγωνα, γίνονταν ανέντες. </s><s> Με ρώτησε πιο είδος μ' άρεσει πιο πολύ και όταν του είπα οι πράσινοι που μιλούνον ναί, τριβήθη ένα κοματάκι απ' το καζάνι, το έφτασε μπεστούνι και μου το πέταξε γίνω από το χέρι μου σαν βροχόβλη. </s><s> Μ' έκαψε στην αρχή αλλά μετά πάγωσε και ήταν πολύ ωραίο. </s><s> "Να δούμε θ' ανέντες να μην το φας μέχρι να πάμε σπιτί." </s><s> είπε ο μπαμπάς. </s><s> Αφού μίλησαν με τον κυρ Ανάστη για κάτι δουλειές, γυρίσαμε σπιτί. </s><s> Παρ' όλα που το έλεγα πιο και που, το βροχόβλη μου κέρταξε κι όταν φτάσαμε στο σπιτί το έδειξε της Μαργαρίτας. </s><s> Εκείνη θα ζήληθε, όμως ο κυρ Ανάστη είχε δώσει στον μπαμπά και μια σκοουλίτσα ανέντες από όλα τα είδη κι έτσι παραγράφηθε. </s><s> Πέρασε πολύ ωραία. </s><s> Καληνύχτα. </s><s> Η Γάικω δεν ήθελε να παίρνω στο σπιτί τους ανέντες, γιατί φοβόταν ότι θα κατέρρεον τα δόντια των κοριτσιών. </s><s> Κι εκείνες, επειδή ήταν κάτι απαγορευμένο, όπου τους έβρισκαν τους έτρωγαν με λαχάρτα

Διαπροσωπική λειτουργία

Μελέτη της διαπροσωπικής πτυχής της χρήσης των λεξημάτων στο κειμενικό τους περιβάλλον: εστιάζει στην αξιολόγηση της σημασιολογικής προτίμησης και της παγίωσης στις συνήθειες και ανταλλαγές στο πλαίσιο της οικογένειας, στο οικογενειακό περιβάλλον, κ.λπ. (Fishman 1967, Halliday 1978 [πλαίσιο])

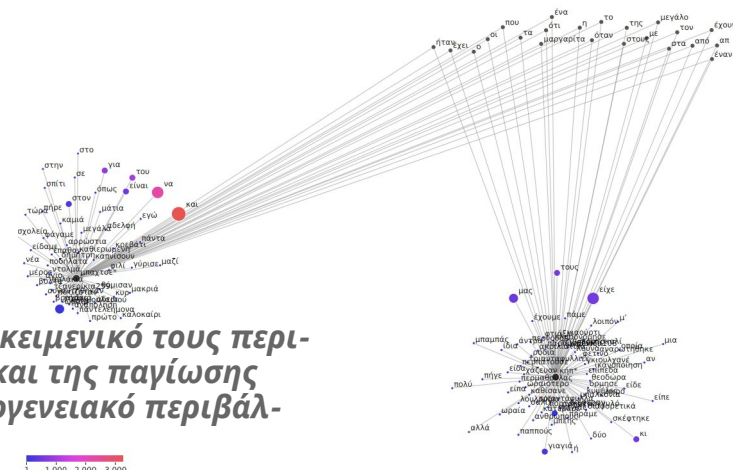
(Ανάλυση παραθέσεων και συμπαραθέσεων των λεξημάτων)

Π.χ.: συχνή χρήση δανείων από τη Γαλλική μεταξύ των μελών της ανώτερης κοινωνικής τάξης της Πόλης

Ποιοτική ανάλυση (προτίμηση, προσωδία) των συμφράσεων και των παραθέσεων των κομβικών λημμάτων (εστίαση στις εστιακές λέξεις-κλειδιά)

Π,χ, *μπαχτσές*: η στατιστική σημαντικότητα (keyness score) χρήσης του λήμματος στο συγκεκριμένο πολιτισμικό πλαίσιο το κατηγοριοποιεί ως εστιακό, παρά το ότι εγγράφεται στο «γενικό» λεξιλόγιο της ΚΝΕ.

Εν συνόψει, η «ιδιωματικότητα» προσδιορίζεται βάσει βαθμού στατιστικής απόκλισης (ποικιλίας-ΚΝΕ), βάσει καταγεγραμμένης χρήσης.

Αποτελέσματα (στάδιο I): λεξιλογικός πόρος, γλωσσάρι, αναλυτικά στατιστικά χρήσης, πλαισίωση

- Βάση επισημειωμένων και κατηγοριοποιημένων λεξιλογικών δεδομένων (MySQL, xml)
- Βάση δεδομένων συμφράσεων (concordances) των ονοματικών δανείων
- Λημματολόγιο (N: 372) με στατιστικά και παραδείγματα χρήσης
- Κριτική ανάλυση εστιακών συμφράσεων στο πλαίσιο χρήσης τους, ανά κοινωνιοσημειωμένη κατηγορία
- Σύνθεση βασικών παρατηρήσεων → οργάνωση των συνεντεύξεων

Lemme	Ref	IPA	Traduction	LO	f	fpm	Score
σιμίτι	269	/si'miti/	bagel	TR	15	41,82	366,50
ντουζίκιο	205	/'duziko/	ouzo (eau de vie)	AU	13	36,22	351,78
ακιντές	3	/aki'des/	bonbons	TR	10	27,86	279,58
τσικολάτα	339	/tsiko'lata/	chocolat	AU	11	30,64	267,12
τεντζερές	293	/tedze/res/	pot en cuivre	TR	8	22,30	224,03
τεντζερές	293	/tedze/res/	pot en cuivre	TR	8	22,30	224,03
καβανόζι	55	/kava'nozi/	pot (généralement pour les bonbons ou le stockage)	TR	7	19,50	194,61
βούκα	24	/vuka/	bouchée	AU	8	22,29	188,04

(6) *εκεί λανσάρονταν όλες οι γαλλικές συνταγές που πρωτοήρτανε στην Πόλη. Τα [358] φρουί /'frii/ (glacage fruit) γλασέ, τα μαρόν γλασέ, τα φρουί καρμελέ, τα μαρόν πεγκιζέ... αλλά και λογιής-λογιής πάστες, μοντιπλάν, σάντ ονορέ, μιλφέιγ, εκλαίρ, προφιτερόλ*

[003]_374.003

(7) *Περιέγραφε τα ορντέβρ κρύα και ζεστά με μπεσαμέλ, σοτέ ή πανέ μη πρώτα στη σειρά το μπορέκι και τους γιαλαντζί ντολμάδες, τα κυρίως πιάτα με το ψάρι-μαγιονέζα και το [245] ρόστο /'rostu/ (viande braisée) με τις κυδωνάτες τις πατάτες (...)*

[003]_255.001

[10] *απαρτήν /'apa'rtinan/*
 Type principal: απαρτήν
 Définition: immeuble (πολυκατοικία)
 Catégorie sociolinguistique: DAYL.DAYLA
 Langue d'origine: FR
 Lemmatisé (dictionnaires): A: 1 B: 0 T: 1 Z: 0
 Contexte (exemple)
 Κοιός μέγαλο στον δεύτερο όροφο ενός *απαρτήν* και στον πρώτο είναι ένας Τούρκος Πασάς, ο όλος δεν μπήκε στο σπίτι τους.

[1]_10.1

Statistiques: Éfem (corpus): 3/8,36, score: 73,77, DocF (corpus, abs): 3 DocF (réf, %): 0

[11] *απαύλης /'apatilis/*
 Type principal: απαύλης
 Définition: imbécile (βλάκας)
 Catégorie sociolinguistique: PERSTRAIT.
 Langue d'origine: TR
 Lemmatisé (dictionnaires): A: 1 B: 0 T: 1 Z: 0
 Contexte (exemple)
 Ο Αρτήμης έμεινε να τον κοιτάζει για λια δευτερόλεπτα σαν *απαύλης* χωρίς να καταλάβει τι εννοούσε ο φίλος του.

[9]_11.6

```
<table name="All_data">
  <column name="Type">ακτόρικο</column>
  <column name="Include">1</column>
  <column name="Lemma">ακτόρικο</column>
  <column name="Dupl">0</column>
  <column name="POS">Noun</column>
  <column name="IPA_transcr">/a'ktariko</column>
  <column name="CATEGORY">DAYL</column>
  <column name="DAYL_cat">DAYL5</column>
  <column name="SEM1">1</column>
  <column name="SEM2">0</column>
  <column name="SEM3">0</column>
  <column name="SEM4">0</column>
  <column name="SEM5">1</column>
  <column name="Is_Morph_variant">0</column>
  <column name="Is_idiom">0</column>
  <column name="Meaning_EL">ψιλκατζιότικο</column>
  <column name="Meaning_FR">apicerie</column>
  <column name="Is_loanword">1</column>
  <column name="Origin">TR</column>
  <column name="SemComment"></column>
  <column name="SocioLComment"></column>
  <column name="Conc_sheet">1</column>
  <column name="Text_no">2</column>
  <column name="Conc_no">3</column>
  <column name="Conc_L">Τη συνόδεω από παρόδους στο σπίτι της, την
  περίμενε να βγει ένελεώντας τους δίκους της πως θύθεν θα αγοράσει μολύβι ή,τι
  άλλο σκαριτζόταν απ' το</column>
  <column name="KWIC">ακτόρικο</column>
  <column name="Conc_R">, και μια μοναδική φορά είχαν καθίσει με φάβο
  σ' ένα μαλεμπίτζιότικο. </column>
  <column name="Conc_L">Τη συνόδεω από παρόδους στο σπίτι της, την
  περίμενε να βγει ένελεώντας τους δίκους της πως θύθεν θα αγοράσει μολύβι ή,τι
  άλλο σκαριτζόταν απ' το</column>
  <column name="F_S01">0</column>
  <column name="Score_S01">0</column>
  <column name="F_S02">0</column>
  <column name="RF_S02">0</column>
  <column name="Score_S02">0</column>
  <column name="F_S03">3</column>
  <column name="RF_S03">17,16679</column>
  <column name="Score_S03">172,668</column>
  <column name="F_SC">8</column>
  <column name="RF_SC">8,36374</column>
  <column name="Score_total">84,637</column>
</table>
```

Τριγωνισμός (συνεντεύξεις) και Συμπεράσματα (ερμηνευτική σύνθεση)

- Οι απαντήσεις εστιάζουν στην **εθνογλωσσική και πολιτισμική ταυτότητα των Ελλήνων της Πόλης** και στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν τη χρήση της Ελληνικής ως **κεντρικό στοιχείο της ταυτότητάς τους**.
- Τα *Πολίτικα* είναι **ισχυρός μηχανισμός ταυτοτικής κατασκευής**, καλύπτοντας την ανάγκη των μελών της κοινότητας να αυτοχαρακτηρισθεί ως «ειδική ομάδα», με τα δικά της πολιτισμικά χαρακτηριστικά που τη διακρίνουν από τους Τούρκους φυσικούς ομιλητές με τους οποίους η κοινότητα συμβιώνει, γεωγραφικά, επαγγελματικά και κοινωνικά.
- Η **χρήση των ονοματικών δανείων είναι στρωματοποιημένη**: η διαφορά στην προέλευση των δανείων παραπέμπει, με βάση την ανάλυση του παραθετικού προφίλ και των συμφράσεων των εστιακών λημμάτων και κατά συνέπεια με βάση τη σχηματοποίηση στο επίπεδο της σημασιολογικής προτίμησης και προσωδίας, σε διάκριση μεταξύ «υψηλής» και «χαμηλής» ποικιλίας (Ferguson 1959, Fishman 1967, Σελλά-Μάζη 2016).

Τριγωνισμός (συνεντεύξεις) και Συμπεράσματα (ερμηνευτική σύνθεση)

Συγκεραστικά, η εικόνα που σχηματίζεται ως προς την **κοινωνική σημείωση** στο πλαίσιο της καταγεγραμμένης εκφοράς αντιστοιχεί σε **κατάσταση λειτουργικής διγλωσσίας** (Σελλά-Μάζη 2016): σε αυτήν, τα λεξήματα, σε όλες τις γραμματικές κατηγορίες, που προέρχονται από την **Τουρκική** (303 δάνεια, 65,02%) αντιστοιχούν στη **«χαμηλή» ποικιλία** και χρησιμοποιούνται για τον αρνητικό χαρακτηρισμό των ονοματιζόμενων προσώπων, οντοτήτων και καταστάσεων. Αντιστρόφως, η **χρήση δανείων από δυτικές γλώσσες** (FR [93,19,95%], IT [65,13,94%], EN [5,1,07%]) αντικατοπτρίζει **υψηλό μορφωτικό, κοινωνικό και επαγγελματικό επίπεδο, όπως και θετική αξιολόγηση** (White 2015) των κατονομασιών (Wodak 2015).

Διεύρυνση έρευνας (στόχοι)

- Διεύρυνση του γλωσσικού υλικού (και αξιοποίηση του τρέχοντος ΣΚ) για την εξέταση σημείων που ανέδειξε η παρούσα έρευνα (και ήταν εκτός της στόχευσής της) :
  - οριζόντια (διαχρονική) εξέταση της γλωσσικής χρήσης της κοινότητας, με συμπερίληψη στο ΣΚ δειγμάτων από άλλα κειμενικά είδη ή/και περιόδους,
  - μοτίβα (patterns) εννοιολογικών δικτύων του (των) λόγου (λόγων) των μελών της κοινότητας : εξέταση του πώς συγκεκριμένες έννοιες συσχετίζονται με επί μέρους «ομάδες» ομιλητών των *Πολίτικων*, σε υψηλότερο επίπεδο ρητορικής ανάλυσης των γλωσσικών πράξεων.
- Ψηφιακή δημοσίευση (ορολογικός πόρος) του λημματολογίου και των βασικών στατιστικών της έρευνας.

Αναφορές (παρουσίαση)

Αγγελοπούλου, Δ. (2010). *Το γορτυνιακό ιδίωμα και η χρήση του στην εκπαίδευση* [Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)]. <https://doi.org/10.12681/eadd/25395>

Ζαχαριάδης, Ν. (2014). *Λεξικό του κωνσταντινουπολίτικου γλωσσικού ιδιώματος*. Γαβριηλίδης.

Μήλλας, Η. (1999). *Το κωνσταντινουπολίτικο ιδίωμα*. <https://tinyurl.com/4erpxh4s>

Παντελίδης, Ν. (2019). Σελίδες από την ιστορία της ελληνικής γλώσσας: Η περίπτωση της Κωνσταντινούπολης. Στο Α. Αρχάκης (Επιμ.), *Γλωσσική ποικιλία. Μελέτες αφιερωμένες στην Αγγελική Ράλλη* (σελ. 453–480). Κάπα εκδοτική.

Σελλά-Μάζη, Ε. (2016). *Διγλωσσία, εθνική ταυτότητα και μειονοτικές γλώσσες*. Λειμών.

Στάθης, Π. (2003). Θέσεις και αντιθέσεις σχετικά με το κωνσταντινουπολίτικο ιδίωμα. *Πρακτικά του τέταρτου διεθνούς συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας (2001)*, 451–460.

Τζαβάρας, Ξ. (2011). *Λεξικό του ιμβριακού ιδιώματος. Ερμηνευτικό-ετυμολογικό*. Σύλλογος Ιμβριών Αθηνών.

Χαραλαμπάκης, Χ. (1992). *Νεοελληνικός Λόγος. Μελέτες για την Γλώσσα, τη Λογοτεχνία και το Ύφος*. Νεφέλη.

Brezina, V., & Platt, W. (2023). *LancsBox* [Software]. <http://lancsbox.lancs.ac.uk>

Ferguson, C. (1959). Diglossia. *Word*, 15, 325–340.

Fishman, J. (1967). Bilingualism with and without diglossia, diglossia with and without bilingualism. *Journal of Social Issues*, XXIII(2), 29–37. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1967.tb00573.x>

Halliday, M. (1978). *Language as social semiotic. The social interpretation of language and meaning*. Arnold.

Komondouros, M. (2005). *Language Attitudes and use in the Rum Community of Istanbul* [MA thesis in Applied Linguistics]. University of Reading.

Komondouros, M., & McEntee-Atalianis, L. (2007). Language Attitudes, Shift and the Ethnolinguistic Vitality of the Greek Orthodox Community in Istanbul. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 28(5), 365–384. <https://doi.org/10.2167/jmmd483.1>

Mackridge, P. (2016). Το πολιτικό λεξιλόγιο: Από τους Φαναριώτες μέχρι τη σημερινή εποχή. Η Ελληνική της Κωνσταντινούπολης: παρελθόν, παρόν και μέλλον.

White, P.R.R. (2015). Appraisal Theory. Στο K. Tracy, T. Sandel, & C. Ilie (Επιμ.), *The International Encyclopedia of Language and Social Interaction* (1η έκδ., σελ. 1–7). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781118611463.wbielsi041>

Wodak, R. (2015). Critical Discourse Studies: A sociocognitive approach. *Discourse & Society*, 26(1), 1–13. <https://doi.org/10.1177/0957926514541355>